GAZETA KRAKOWSKA

Nro 85.

Z KRAKOWA DNIA 24 PAZDZIERNIKA 1813 Roku W NIEDZIELĘ.

MINISTERIUM PRZYCHODOW i SKARBU

Stosownie do Artykułu 2go Dekretu N. Króla Saskiego wydanego w Dreznie d. 29 Listopada 1810 r. polecaiącego ponawianie ogłaszania tabelli ewaluacyyney zagranicznych pieniędzy, kurs w kraiu mieć mogących, niżey umieszczoną do powszechney wiadomości podaie, i do niey wszystkim, kogo to tylko interessować może, tak kassom publicznym iako i prywatnym osobom, stosować się zaleca.

TABELLA EWALUACYYNA

Zagranicznych pieniędzy, kurs w Kraiu maiących od dnia 1 Listopada 1813 r.

	SREBRNE PIENIĄDZE:	Zł. — Gr.
Saskie:	Talary Konwencyyne	8 — 12
	Półtalary	4 — 6
	Dwuzłotowki	2 — 3
	Złotowki	1 — 1
	Półzłotki	— — 15
Rossyyskie:	Stare Ruble bite aż do panowania Piotra III. *inclusive*	7 — —
	Ruble Katarzyny II. i iey następcow	6 — 20
	Półruble	3 — 10
	Cwiartki	1 — 20
	1 Sztuka od 20 kopiiek	1 — 10
	1 Sztuka od 15 kopiiek	1 — —
	1 Sztuka od 10 kopiiek	— — 20
Austryackie:	Talary i półtalary Konwencyyne, czyli Species, teyże wartości co Saskie	
	1 Sztuka od 30 kraycarow	2 — 3
	1 Sztuka od 20 kraycarow	1 — 12
	1 Sztuka od 15 kraycarow	1 — 1
	1 Sztuka od 10 kraycarow	— — 21
	17 Kraycarow stara	1 — —
	7 Kraycarowa stara (a)	— — 12

(a) *Nowe Austryackie 12 i 7 kraycarowki, ani w kassach publicznych, ani w kursie przyymowane bydź nie powinny. W ogólności, wszelkiego rodzaiu pieniądze, w Tabelli ninieyszey ewaluacyyney nieumieszczone, w Kassach przyymowane nie będą, kurs ich iednak przez to w publiczności nie tamuie się.*

	Talar Brabancki czyli Kronentalor	9 — 12
	Połtalara	4 — 21
	Cwierć talara	2 — 10
Pruskie:	Talar	6 — —
	Połtalarek	3 — —
	Cwierć talarek	1 — 15
	Dwuzłotowka	2 — —
	Złotowka	1 — —
	Połzłotek	— — 15
	Tynf	1 — 3
	Szostak	— — 10
Polskie:	Od roku 1765, do 1786 *inclusive*:	
	Talary od 8 zło.	8 — 12
	Połtalary	4 — 6
	Dwuzłotowki	2 — 3
	Złotowki	1 — —
	Połzłotki	— — 15
	Srebrniki	— — $7\frac{1}{2}$
Polskie:	Poźnieysze, to iest: od roku 1787, do 1795 *inclusive*.	
	Talary od 8 zło.	8 — —
	Talary od 6 zło	6 — —
	Czterozłotowki	4 — —
	Dwuzłotowki	2 — —
	Złotowki	1 — —
	Połzłotki	— — 15
	10 Groszowki	— — 10
Francuzkie:	1 Sztuka od 5 frankow	8 — 3
	1 Sztuka od 2 frankow	3 — 7
	1 Sztuka od 1 franka (b)	1 — 18
Włoskie:	z popiersiem N. Cesarza Francuzow i Króla Włoskiego.	
	1 Sztuka od 5 Lirow	8 — 3
	1 Sztuka od 2 Lirow	3 — 7
	1 Sztuka od 1 Liry	1 — 18
	1/2 Liry, czyli 10 Soldow	— — 24
	1/4 Liry, czyli 5 Soldow	— — 12
	20 Soldowa sztuka Piemontska, czyli Sardyńska, Króla Wiktora Amedeusza	— — 15
	10 Soldowa sztuka Piemontska, czyli Sardyńska, Króla Wiktora Amedeusza	— — $7\frac{1}{2}$
Westfalskie, Talary		8 — 12
Niemieckie rózne:	Połtalary Westfalskie, Hanowerskie, czyli Brunświcko-Luneburgskie, Brandeburgskie stare, Meklenburgsko-Szweryńskie maiące w steplu ułomek 2/3, lub liczbę 24 *Marien-Grosch* po	4 — 15

(b) *Zupełnie ściśle biorąc wartość iednego franka, iest* 1 zło. 18 gr. 11 $\frac{25}{37}$ *denarow. Wartość* 2 *frankow i* 5 *frankow wypada rownież w ułomkach, ktòre każdy łatwo zrachować sobie może, biorąc za zasadę, iż* 37 *frankow czynią* 60 *zło. rowno. W oznaczeniu tabellowem ułomki opuszczone zostały, iako niemogące bydź w poiedynczych sztukach zrealizowane, co się rownież i do innych obcych pieniędzy rozciąga.*

ZŁOTE PIENIĄDZE.

Czerwone złote: Saskie, Austryackie, Xięstwa Warszawskiego, Hollenderskie, tak dawnieysze, iako też w ostatnich czasach robione z popiersiem Króla *Ludwika*, Polskie, Węgierskie, Pruskie, Weneckie, Genueńskie, Florenckie, Salzburgskie, Duńskie, po	16	15
Friedrichsd'ory Saskie poiedyncze	30	—
ditto — podwoyne	60	—
Friedrichsd'ory Pruskie poiedyncze	30	—
ditto — podwóyne	60	—

W téy wartości przyymować będą wszystkie Kassy w podatkach wyżéy wyrażone złote pieniądze. Co się tycze tych złotych pieniędzy kursu w publiczności, ten zależy od potrzeby sprzedaiących, lub nabywaiących też pieniądze, w czém zupełna wolność każdemu iest zostawiona.

Lubo w Nocie pod lit: (b) frakcye francuzkich pieniedzy są wyrażone, i iest wzmianka o frakcyach innych obcych pieniędzy, Kassy iednak na takowe frakcye uważać nie będą, i pieniądze obce według szacunku każdey sztuki w złotych i groszach wyrażonego przyymować maią.

W Warszawie dnia 13. Października 1813.

Dyryguiący Minist. ium Skarbu.
(podpisano, v. COLOMB
Bieńkowski Jeneral: Insp: Menn.

Z Wiednia d. 16 Października.

Jak łaskawie umiał Cesarz Rossyyski ocenić przyiacielskie przyięcie, którego ranieni Cesarsko-Rossyyskiego woyska w Pradze doznali, okazuie mieszkańcom Pragi następuiący własnoręczny list J.C.Mci do Wielkiego Burgrabi i Jeneralnego Kommissarza Czeskiego Hrabiego Kolowrata.

" Mci Wielki Burgrabio, Hrabio Kolowrat! Z wdzięcznem wzruszeniem dowiedziałem się o gorliwey staranności i pełnem ludzkości przyięciu, iakie ranieni moi w Pradze znaleźli. Czuię się bydź obowiązanym dać poznać mieszkańcom tey dawney stolicy, iak dalece umiem cenić ich postępek, który czyni zaszczyt ich patryotyzmowi i sercu. Proszę WPana, Mci Wielki Burgrabio, uwiadomic ich o tych moich uczuciach. Zapewniy ich WPan, iż każdy raniony bez różnicy stopnia, iak tylko pod swoią chorągiew wróci, z nową odwagą walczyć będzie, przypominaiąc sobie rękę, która go wyleczyła. Tak więc umocni się pomiędzy obiema narodami duch iedności, i ów związek, który dla szczęścia i spokoyności Europy zawarty, zaręcza zwycięstwo nayszlachetnieyszéy, naysłusznieyszéy i naynieinteressowańszéy sprawie.

Ten, Mci Wielki Burgrabio, który znayduie się na czele administracyi, ma z szlachtą równe prawo do moiey wdzięczności, którą tu publicznie oświadczam. Przykład rządu iest naypewnieyszą sprężyną w wielkich sprawach; nie potrzeba zatém żadnego dalszego zapewnienia, iż WPan, Mci Wielki Burgrabio, zasłużyłeś na całkowity móy sza-

)2(

cubek i przychylność.

W Töplitz d. 29. Września 1813.

Alexander. „

W Ried między C. K. Austryackim Jenerałem Artyleryi Xciem Reuss, i Królewsko Bawarskim Jenerałem jazdy Hrabią Wrede, podpisany został d. 8. Października w imieniu N. Cesarza Austryackiego i N. Króla Bawarskiego traktat przyiaźni i przymierza, mocą którego zrzeka się Bawarya stósunków z ligą Reńską i wszystkie swoie siły z siłami mocarstw sprzymierzonych do iednegóż wysokiego celu niezwłocznie złączy.

Pod artykułem Teatr woyny zawiera Gazeta Dworska następuiące doniesienia:

Podług doniesień z główney kwatery Kommotau pod d. 8. Października, główna kwatera Xcia Schwarzenberga przeniesioną została dnia tego z Marienberga do Chemnitz. Całe woysko pomyka się naprzód i działa w nayzupełniéyszém porozumieniu z połączonemi siłami Królewicza Szwedzkiego i Jenerała Blüchera.

Główna kwatera Jenerała jazdy, Hrabiego Wittgensteina była d. 8. Października w Altenburgu. D. 9. główna kwatera Xcia Schwarzenberga postąpić daléy naprzód miała.

W krótce zatém z połączonych tak wielkich działań oczekiwać należy nayważnieyszych wypadków.

W główney kwaterze sprzymierzonego woyska wyszło w imieniu Nayiaśniéyszego Cesarza Austryackiego następuiące obwieszczenie:

W czasie, kiedy wielka i tak szczęśliwie rozpoczęta woyna dla przywrócenia równowagi pomiędzy Europeyskiemi mocarstwami, a zwłaszcza za wolność Niemiec, daie prawo do nayiwiększych nadziei, iest J.C.K. Apostolska Mość przekonanym, iż dosyć będzie wskazać mieysce, gdzie zgromadzić się maią synowie wspólnéy oyczyzny dla bronienia tak powszechnéy, iako i własnéy sprawy. Raczył przeto utworzenie legii Niemieckiéy na żołdzie Austryackim nakazać, i do tego następuiące warunki przepisać:

1) Każdy Niemiec czyniąc zadosyć swoiemu życzeniu, może przeyśdź do legii Niemieckiéy, gdzie w takim samym umieszczony zostanie stopniu, w iakim w obcéy zostawał służbie.

2) Legiia składa się z wszelkiego gatunku broni.

3) Przy tworzeniu tego korpusu miany będzie szczególniey wzgląd, aby ile możności ziomków od ziomków nie oddzielać.

4) Całe korpusy pozostaną więc razem.

5) Trwałość służby iest na ciąg teraźnieyszéy woyny ustanowiona. Kto dłużéy będzie chciał służyć, ma prawo po dobrém sprawowaniu się wniyść w służbę do C. K. woyska; każdemu korpusowi, iako też poiedynczemu człowiekowi dozwolony iest powrót do oyczyzny po ukończonéy woynie.

6) Czas służby w legii Niemieckiéy rachowany będzie każdemu woyskowemu, który po ukończeniu woyny oświadczy się wniyśdź w służbę C. K. woyska, iak gdyby w tém służył.

7) Legiia Niemiecka pobierać będzie równy żołd z C. K. woyskiem.

8) Każdy korpus i wszystkie urzędy Mo-

narchii Austryackiéy odsełać będą chcących służyć w legii Niemieckiéy do głównego mieysca zbierania się legii, na które, iako też na główną kwaterę przeznacza się miasto Praga.

Nayiaśnieyszy Cesarz mianował naczelnikiem téy legii swoiego Jenerała majora Hrabiego Bentheim, któremu polecił to wszystko, co się tycze iéy urządzenia i kierunku.

W główney kwaterze Töplitz d. 3. Października 1813.

Karol Xże Schwarzenberg
Feldmarszałek.

Z główney kwatery Kommotau d. 9. Października.

Gdy woysko Jenerała jazdy, Barona Benningsena przybyło na prawe skrzydło głównego woyska pod Kulm, zaczęło ostatnie od lewego swoiego skrzydła przez Kommotau do Saxonii wkraczać.

D. 5 Października korpus Austryackiego woyska przybył pod Marienburg, gdy tymczasem Jenerał Hrabia Wittgenstein doszedł do okolic Zwickau, a Jenerał Hrabia Klenau do Chemnitz.

Przednia straż Jenerała Klenau zniszczyła d. 3 kilkokrotne usiłowania nieprzyiaciela do przeprawienia się przez Flöhrbach. Nazaiutrz uderzył nieprzyiaciel w znacznie przemagaiącéy sile na przybyłego do Chemnitz Feldmarszałka porucznika Mohr i aż za miasto go odparł; ale gdy w tymże czasie Hetman Hrabia Platow pod Chemnitz nadciągnął i postępuiącemu naprzód nieprzyiacielowi z boku zagroził, korzystał Feldmar: porucznik Mohr z téy okoliczności, ponowił attak i nieprzyiaciel został z znaczną stratą ku Penig i Midweyda odparty.

Przednia straż Jenerała Hrabiego Wittgensteina pod dowodztwem Jenerała Hrabiego Pahlen postąpiła d. 6 ku Altenburgowi; przy Zahna natrafiła na straże Xcia Poniatowskiego, którego korpus trzymał Altenburg osadzony; uderzył zaraz na nie i odparł ie po uporczywéy walce konnicy.

Jenerał Hrabia Klenau rozkazał czynić rozpoznanie na drodze do Penig i odparł nieprzyiaciela aż do miasta.

Tegóż dnia Król Neapolitański, który przybył z korpusem Marszałka Wiktora i piątym jazdy korpusem pod Oderan, ułatwił sobie przemagaiącą siłą przeprawę przez Flöhrbach przy wsi tegóż nazwiska: Feldmarszałek porucznik Murray cofnął się w zupełnym porządku do stanowiska za Marbach. Nieprzyiaciel miał 8 pułków jazdy, które kilka razy śmiało uderzały na massy piechoty, ale z nayzimnieyszą krwią przyymowane były. Nieprzyiacielski pułkownik zabity przytém został, i piechota zabrała kilkunastu konnych strzelców w niewolą. Nieprzyiaciel osadził mocno Augustenburg i wzgórek między zamkiem i Hohenfichte, ale nic daley przeciw Feld. porucznikowi Murray nie przedsiębrał, któremu Jenerał artyleryi Hrabia Giulay natychmiast dostateczne przysłał posiłki, z któremi osadził wzgórki pod Waldkirchen.

D. 7 Jenerał Hrabia Wittgenstein postąpił z częścią swoiego korpusu ku Altenburgowi; ale Xże Poniatowski, który tam z swoim korpusem stał, nie czekał iego attaku, cofnął się ku Frohburgowi.

W tymże czasie Jenerał jazdy Hrabia Klenau rozkazał Feld. porucznikowi Mohr uderzyć na Penig; Xże Sułkowski trzy-

mał to mieysce i z tyłu będące wzgórki dywizyą od korpusu Poniatowskiego osadzone. O godzinie 10 z rana przymusił go Feld. porucznik Mohr do ustępu, pędził go aż na wzgórki za miastem ku Geithayn i Rochlitz, i zabrał mu kilkunastu jeńców.

D. 8 miano uderzyć na stoiącego między Flöhr i Tschoppa nieprzyiaciela; lecz cofnął się w nocy, równie jak cały korpus z Oderan do Midweyda. Korpus Austryacki pomknął się aż do Chemnitz; przednie straże ścigały nieprzyiaciela aż za Frankenberg i Frankstein, i zabrały mu ieszcze 4 ammunicyyne wozy i kilkunastu jeńców.

Tegóż dnia Jenerał Baron Benningsen posunął przednią swoią straż z Peterswalde ku Drezdu aż do Zehist, a Jenerał Knorring lewą stroną aż do Freyberga postąpił, w którém mieyscu zabrał kilkunastu jeńców, i kilka ammunicyynych, taborowych &c. wozów zdobył.

Te poruszenia sprzymierzonego woyska sprawiły, iż nieprzyiaciel z główną swoią siłą opuścił Elbę i cofnął się między Rochlitz i Eilenberg.

Korpusy Feld. porucznika Maurycego Xcia Lichtensteina i Jenerała Thielemann, które d. 7 w Frauen-Priesnitz były, maią zlecenie przeciąć korpusowi Marszałka Augereau drogę do Lipska.

Przy rozpoznaniu, które Xże ten d. 7 ku Camburg i Dornburg kazał czynić, zabrał Rotmistrz Dalquen od Cesarza lekkiey konnicy przez nagły napad nieprzyiacielskiego pułkownika i 30 strzelców od 27go pułku w niewolą.

Hetmann Hrabia Platow podiezdza aż pod Lipsk i stara się złączyć z podiazdami Królewicza Szwedzkiego, które z drugiey strony aż do Kassel rozszerzaią postrach pomiędzy nieprzyiaciołmi i ludom Niemieckim bliskie oswobodzenie zapowiadaią.

Część korpusu Xcia Poniatowskiego uderzyła d. 8 na posterunek przedniey straży pod Feld. porucznikiem Mohr w Penig. Piechota iego cofnęła się z miasta na przedmieście; nieprzyiaciel chciał się za nią przedrzeć; ale przez dobrze kierowany attak Rotmistrza Werner, od lekkiey konnicy Hohenzollera, został odparty. Dziś rano obie strony ponowiły walkę; Feld. porucznik Mohr zbliżył się z całem swoim korpusem. Ponieważ tamteyszy wąwoz z przodu trudny był do przebycia; kazał zatem iedney kolumnie poyśdź przez Benkelsdorf do Lunzenau, mieysce to opanować, a potem ku Arensberg w tył nieprzyiaciela postąpić. Poruszenie to miało pożądany skutek; nieprzyiaciel nie mógł się dłużey w Penig utrzymać. Feld porucznik Mohr, który mądrze i zręcznie kierował attakiem kazał go do Rochlitz ścigać, dokąd dążyli także Jenerał Baumgarten z Klauszmitz i Pułkownik Obrien z Midweyda.

Przy tem ściganiu zabrano nieprzyiacielowi wiele jeńcow, pomiędzy któremi znayduie się kilkunastu officerow.

W tey chwili odbieramy niezawodną wiadomość, iż woysko Królewicza Szwedzkiego połączyło się z woyskiem Jenerała Blüchera.

D. 7 i 8 b. m. słyszano w kierunku Düben mocne z dział strzelanie.

Przy teraźnieyszym stanie i poruszeniu sprzymierzonego i nieprzyiacielskiego woyska spodziewać się w krotce po-

trzeba ważnych zdarzeń.

Podług nadeszłego w tey chwili doniesienia od dowodzącego przeciw Włochom woyska Jenerała artyleryi, Barona Hiller, pod d. 11 Października, opuścił także nieprzyiaciel wąwoz Pontaffel i cofnął się do Resciuta i Ospitaletto. — Feldmarszałek porucznik Fenner uderzył d. 7 b. m. na stoiącego pod Mühlbachską gorą nieprzyiaciela, zdobył wieczorem szturmem tę gorę, zabrał przy tem 6 officerow i 300 żołnierzy w niewolą, a nazaiutrz rano weszły nasze woyska do Brixen.

Publiczne pisma donoszą z Frankfortu nad Menem i Norembergi, że stoiące dotąd w Moguncyi Francuzkie woyska przechodzą za Ren, a stoiący w Erfurcie odwod odebrał także rozkaz postąpienia naprzod. Frankfortska gazeta pod d. 3 Października wyraza: "Marszałek Xże Valmy (Kellermann) poczynił rozporządzenia, podług których nastąpią zbiegaiące się poruszenia w kierunku Fuldy i Friedberga, i zdaie się, iż przeszły d. 2 o. m. z Moguncyi przez Frankfort bez zatrzymania się transport dział, przeznaczony iest do wspierania tych poruszeń.„

Pierwszy oddział zostaiącego pod Marszałkiem Augereau, Xciem Castiglione, korpusu woyska, przybył d. 28 Września do Koburga i poszedł przez Gräfenthal i Saalfeld do Jena.

Podług publicznych doniesień z Drezna, które iednak tylko do 29 Września dochodzą, wyiechał Cesarz d. 22 w południe drogą ku Bautzen i nocował w Hartha, dokąd powołany został Jenerał Montnion, który zastępuie służbę choregō Xcia Neufszatelskiego. D. 24 powrocił do Drezna; ale mowiono, że głowna kwatera wyruszy. Jakoż wiele woyska i część gwardyi udały się do Lipska. Ostatnia stanęła tam d. 29, a nazaiutrz spodziewany tam był Cesarz.

Poźnieysze doniesienia z Drezna zapewniaią, iż woyska Francuzkie i z niemi sprzymierzone odciągnęły od Elby i udały się przez Lipsk nad Muldę.

Bamberska gazeta donosi z Hof pod d. 28 Września: "Od C. K. Austryackiey woyskowey kommendy z Eger odesłane zostały z wyższego rozkazu tuteyszemu Kr. Kommissoryatowi policyi żądane i otrzymane dawniey w naszem mieście przez C. K. Austryacki podiazd 150 złryn. w gotowych pieniądzach.„

Monitor Francuzki pod d. 2 Października zawiera następuiące zdane Cesarzowey z głowney kwatery Francuzkiey raporta, ale te tylko do 26 Września dochodzą:

"Cesarz bawił d. 19 i 20 Września w Pirnie; J. C. Mość kazał tam most postawić i na prawem brzegu szaniec mostowy założyć. D. 21 powrocił Cesarz do Drezna, przenocował, a nazaiutrz udał się do Hartha. Kazał zaraz 11mu korpusowi pod dowodztwem Xcia Tarentu, 5mu pod Jenerałem Lauriston i 3mu pod Jenerałem Souham aż za las pod Bischofswerda postąpić. Nieprzyiacielskie woysko Szląskie, którego prawe skrzydło pod Sakinem zaymowało Camenz, lewe pod Langeron Neustadt, i idące do Czech wa-

wozy, a środek pod Jenerałem Jork Bischofswerda, zaczęło się zaraz ze wszystkich stron cofać. Dowodca przedniey naszey straży Jenerał Girard napiera na nieżywo i zabrał mu kilku jeńcow. Nieprzyiaciel odpędzony został przy ustawicznych potyczkach aż do Sprei. Jenerał Lauriston wszedł do Neustadt. Gdy tym sposobem unikał nieprzyiaciel bitwy, powrocił zatem Cesarz do Drezna i rozkazał Xciu Tarentu usadowić się na wzgorkach pod Weissig. Osmy korpus pod dowodztwem Xcia Poniatowskiego powrocił na lewy brzeg Elby. Hrabia Lobau z pierwszym korpusem trzyma ciągle osadzone Gieshübel. Marszałek St. Cyr zaymuie Pirnę i stanowisko pod Borna, a Xże Bellunu stanowisko pod Freybergiem. Xże Raguzy z szostym korpusem i jazda Jenerała Latour-Maubourg stał za Grossenhayn. Odparł on nieprzyiaciela na prawem brzegu aż za Torgau, dla ułatwienia transportu 20,000 cetnarow mąki, który na łodziach szedł Elbą i w tey chwili do Drezna przybył. Xże Padwy stoi w Lipsku, Xże Moskwy między Wittenbergiem i Torgau, a Jenerał Lefebvre-Desnouettes ścigał w 4000 koni zbiegłego Jenerała Thielemann. Jest to Sass, i był od Króla dobrodzieystwami obsypany. Wywdzięczaiąc się zato, okaznie się nieubłaganym nieprzyiacielem swego Króla i kraiu: na czele 3000 jazdy, częścią Prussakow, częścią kozakow, częścią Austryakow, zabiera Królewskie stada, wybiera na swoią korzyść kontrybucye i obchodzi się z swoiemi współziomkami z wzgardą udręczonego zbrodnią człowieka. Ten przyodziany mundurem Rossyyskiego jenerała porucznika zbieg wpadł do Neuburga, gdzie nie było ani kommendanta ani osady, ale tylko 3 do 400 chorych żołnierzy. Tymczasem natrafił na niego Jenerał Lebfebvre — Desnouettes dnia 19go pod Freybergiem, odbił mu chorych, których z łóżek pozabierał, ażeby się z zwycięztwem poszczycił, zabrał mu kilkaset jeńców, nieco taboru i odbił zabrane przez niego wozy. Thielemann uciekł do Zeitz, gdzie złączył się z Austryackim Pułkownikiem Mensdorf, który także z podiazdem kray przebiega. Jenerał Lefebvre-Desnouettes uderzył na nich d. 24 pod Altenburgiem i zabił im wiele ludzi, a między innemi Xcia Hohenzollern i iednego pułkownika. Marsz Thielemanna zrobił nieiaką zwłokę w związkach między Erfurtem i Lipskiem. Nieprzyiacielskie woysko Berlińskie zdawało się czynić przygotowania do zarzucenia mostu pod Dessau. — Xże Neufszatelski choruie na żółtową gorączkę, i od kilku dni nie opuszcza łóżka.'— J. C. Mość nigdy nie znaydował się w lepszem zdrowiu.

Z Zemlina d. 20 Września.

Podług prywatnych doniesień z Serwii, twierdza Borecz była lądem i wodą od Tureckiego woyska oblężona; strzelano do niéy przez ośm dni, a d. 21 b. m. przypuszczono szturm, opanowano ią i osadę wyrznięto. Oblężeniem téy twierdzy kierował znany Rescep-basza.

Woysko W. Wezyra stało nad Murawą i zdawało się z dalszemi poruszeniami na zdobycie twierdzy Borecz oczekiwać.

Twierdza Szabacz, którą Serwiianie naymocniey obwarowali, ma iuż także bydź oblężoną.

DODATEK
DO Nro 85
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 24 PAŹDZIERNIKA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Wrocławia d. 18 *Października.*

Następuiące listy zawieraią niektore interessuiące szczegóły o świetney walce, którą woysko Szląskie pod Jenerałem Blücherem d. 3 Października przeprawiaiąc się za Elbę pod Wartenbergiem przeciw 30 tysiącznemu nieprzyiacielowi pod Jenerałem Bertrandem stoczyło: (Zobacz 15ty biulletyn Królewicza Szwedzkiego w przeszłey naszey gazecie.)

Z Wartenberga d. 3 *Października.*

Prussacy nasi mieli dziś piękny dzień. Nieprzyiaciel stał w przedziwnem stanowisku, i nie można było inaczey do niego dostąpić iak przedrzeć się między prawem iego skrzydłem i Elną. Poruszenie to było niebezpieczne, ale dobrze uskutecznione zostało. Brygada Meklenburska musiała pomiędzy nieprzyiacielskim ogniem przechodzić, poki się w tył iego nie dostała. Nie wiemy ieszcze naszey straty, ale rozumiem, iż 2000 ludzi przenosi. Lecz zato mamy obszernieysze pole; nieprzyiaciel nie dostawa nam. Xiże Karol Meklenburski iest bohatyrem dnia tego. Major Warburg dowodca Meklenburskiego pułku huzarow i Major Stössel od czarnych naszych huzarow bardzo się w sławili. Jeden officer od czarnych huzarow szczególniey się popisał: pułk opanował iednę nieprzyiacielską batteryą z wszystkiemi kanonierami i końmi. Officer ten żądał, aby poymani kanonierowie do własney kolumny strzelali, czego uczynić nie chcieli. Kazał natychmiast dwoch zarąbać; inni przeląkłszy się, przyrzekli strzelać. "Jak tylko trafiać nie będziecie, rzekł do nich, wszystkich was każę zarąbać„ i lud ten przelękniony strzelał kartaczami do własney kolumny.

Wypis z drugiego listu z tegoż mieysca i pod tymże dniem o godzinie 6 w wieczór.

D. 1 przybyła główna kwatera dowodzącego Jenerała Blüchera do Herzberga, a wczoray do Jessen. Wczoray przygotowana była przeprawa za Elbe przez postawienie dwoch mostów. Nieprzyiaciel nadaremny przypuścił attak. Dziś rozpoczął przechód korpus Jorka; walka wszczęła się pod wsią Blethin, gdzie korzystał nieprzyiaciel z mieyscowego po-

łożenia i postęp woyska naszego przez dwie godziny wstrzymał. Blethin zostało nakoniec wzięte, i walka pod Wartenbergiem nie była długo wątpliwą. Stanowisko nieprzyiacielskie zostało wzięte i wszystko uciekało ku Kentbergowi, a większa część ku Wittenbergowi. Przeprawa została szczęśliwie uskutecznioną. Pułk czarnych huzarów, wraz z Meklenburskiemi, zabrał 5 dział i nieprzyiacielskich kanonierów przymusił do obrócenia tych dział przeciw Francuzkiéy kolumnie; lekka konnica gwardyi Westfalskiéy (szkoda iż tylko 180 koni) została cała poymaną; prócz tego zabrano 400 innych koni, i widziałem transport z kilku set piechoty, pomiędzy którémi wielu Wirtemberczyków. Owoce téy potyczki nie są ieszcze wszystkie pozbierane. Walczyliśmy z korpusem Bertranda, który przybył tu w nocy z 1 na 2gi z Dessau. W tym momencie przyprowadzono ieszcze 13 officerów od 13go liniiowego pułku, a ciągle przybywaią ieszcze jency. Nieprzyiaciel iest żywo ścigany. Główne kwatery Jenerałów Blüchera i Jorka są tu na tę noc, dokąd powróciłem w téy chwili. Szląskie pospolite ruszenie walczyło z chwalebną odwagą.

Z Berlina d. 15 Października.

Cesarz Napoleon, którego związki przez połączone poruszenia głównego woyska i złączonego północnych Niemiec woyska z pierwszym korpusem zupełnie od Renu przecięte zostały, trzyma stanowisko nad Muldą, i zrobił stamtąd działanie na średniéy Elbie, przez co oblężenie Wittenberga ustać musiało; działa uprowadzono iednak bez straty. Oswobodziwszy nieprzyiaciel Wittenberg posłał korpus woyska na tę stronę Elby. Dla przeszkodzenia iego zamysłom przeciw Marchii i stolicy, cofnął się Jenerał porucznik Tauenzien z większą częścią czwartego korpusu z za Elby przez Ziesar i Brandeburg do Potsdamu i naszego miasta, ażeby stósownie do rozkazu J. K. Mci stolicę tuteyszą przeciw wszelkiemu niebezpieczeństwu zasłonił. Przeszły pod Wittenbergiem za Elbę korpus nieprzyiacielski nie poważył się daléy postąpić; a gdy Xże Szczerbatow podług nadeszłego w téy chwili (o godzinie 6) doniesienia, przybył z 20,000 Rossyyskiego woyska przed Wittenberg i główną kwaterę swoią dziś w Jüterbok założył; przeto ustaie wszelka obawa z strony tego korpusu.

Przed Torgau zupełna iest spokoyność, a przy woysku północnych Niemiec złączonem z pierwszym korpusem pod Jenerałem Blücher, które trzymaią osadzoną Saale, wszystko przedziwnie idzie, tak iż przy połączonych działaniach tych woysk z głównem woyskiem oczekiwać należy wkrotce nayważnieyszych i naypomyślnieyszych wypadków.

Z Londynu d. 10 Września.

Doniesienia Jenerała porucznika Lorda Bentink dochodzą do 19 Sierpnia. Z tych pokazuie się, że Marszałek Suchet zgromadzał woyska swoie w liczbie 25 do 30,000 ludzi d. 10 pod Villafranka, a Lord Bentink swoie nad rzeką Gaia, odłożywszy do dalszego czasu oblężenie Tarragony. Stanowisko to nie zdawało mu się iednak dosyć mocnem, częścią, iż nie wszystkie swoie woyska mógł do siebie ściągnąć, częścią też, iż mogło bydź z boków okrążone, cofnął się zatem bez straty do Cambrila, gdy Suchet naprzód postępował i zostawił Tarragonę wolną

Margrabia Wellington pochwalił iego cofnienie, ponieważ nie mógł wszystkich woysk do siebie ściągnąć, a do stoczenia walney bitwy nie miał dosyć siły. Lord Bentink podaie w dawnieyszym rapporcie pod d. 16 Sierpnia powody, które skłoniły go do cofnienia. Zdaie się, iż rachował na wielkie posiłki z strony Hiszpanow; ale woyska Hiszpańskie pod Jenerałem Sarsfield nadeszły pożno, a Jenerał Elio nie mógł się zdeterminować na posłanie 3 pułkow, które Lord Bentink od niego żądał. W rapporcie d. 19 donosi tylko, że nieprzyiaciel wysadził przeszłey nocy twierdzę Tarragonę na powietrze.

Postanowienie Marszałka Suchet zburzenia tey twierdzy, nie iest dla ostatniego w Hiszpanii korpusu Francuzkiego rzeczą obojętną, a dla oswobodzenia Katalonii bardzo ważną. Z tem wszystkiem Angielskie publikum bardzo iest niekontente z działań w tey części Hiszpanii; a lubo nikt nie śmie powstawać przeciw środkom, których Margrabia Wellington nie poganił, i Lord Bentink posiada zasłużony powszechny szacunek, naganiaią iednak w cichości tę część kampanii Hiszpańskiey. Z tey nawet przyczyny przyięto w Londynie z naywiększem ukontentowaniem wiadomość, że Jenerał Muray za dawnieysze swoie cofnienie się z teyże okolicy pod sąd woyskowy w Gibraltarze pod prezydencyą Jenerała Maitlant podciągniony został.

Rozmaite Wiadomości.

Jenerał Czerniszew utworzywszy kilkanaście tysięcy piechoty z żołnierzy Westfalskich i odesławszy zabrane działa i sprzęty woienne, cofnął się z Kassel do Brunświka i uszedł szczęśliwie usiłowań obserwacyynego woyska Francuzkiego, które chciało mu przeciąć drogę od Kassel. Więźnie w zamku Kasselskim, w liczbie około 120 sami się uwolnili nim ieszcze Rossyanie byli panami miasta; wielu uciekło przez mur ogrodowy.

Angielskie pisma zawieraią co następuie: Gdy Suchet odebrał wiadomość o przegraney bitwie pod Wittoria, krzyknął: "Już Hiszpania zginęła dla familii Napoleona.„ Inne donoszą, że Marszałek Massena otrzyma dowodztwo nad woyskiem w Hiszpanii, ponieważ Soult nie ma także szczęścia.

Byli Królowie Hollenderski i Szwedzki, pierwszy pod nazwiskiem Hrabiego Leeuwen, drugi pod nazwiskiem Xcia Holsztyńsko-Cutin, przepędzili lato w dolinach Szwaycarskich, a oba znaydowali się w Sierpniu w kantonie Aargau. Przy prostych i czystych obyczaiach wolnego i pracowitego ludu zdawali się zapominać o dawnieyszem przepysznem, a często uprzykrzonem życiu dworskiem.

N. Król Pruski przesyłaiąc Jenerałowi Desfours przeznaczoną przez Xiężniczkę Pruską Karolinę dla Cesarsko Król ewskiego pierwszego pułku kiryssierów Cesarza wstęgę sztandarową, równie bogato iak gustownie srebrem na tle czarnem haftowaną, maiącą na iednym końcu głoski C. P. v. P., a na drugim, *dnia* 19 *Sierpnia* 1813. napisał do niego list następuiący

„ Xiężniczka Pruska Karolina, córka moia, uznaie z wdzięcznością względy, okazane iey przez Cesarsko-Austryacki pułk kirysserów Cesarza, gdy ten sztandar swóy poświęcony życzył sobie mieć przyozdobiony znakiem iéy uczestnictwa; które to poświęcenie przy nowo rozpocz-

téy z wielkiemi i słusznemi nadzieiami walce nader świetną było uroczystością. Poświęca ona przyłączoną tu wstęgę sztandarową pułkowi Cesarskiemu życząc, aby ten nowy znak był świadkiem nowych zwycięstw pułku, który się iuż dawniéy chlubnemi czynami wsławił. Błagam Opatrzność Boską, aby to życzenie spełniła, i pułk ten w swoiéy świętéy miała opiece.,, — W główney kwaterze dnia 23 Września 1813.

Fryderyk Wilhelm.

Dnia 31 Sierpnia przybył z Tiflis do poselstwa Rossyyskiego w Stambule nadzwyczayny goniec Rossyyski z wiadomością: że między dowodzącym w Jeorgii Jenerałem Rossyyskim a Persami zawarte zostało zawieszenie broni na rok ieden. Goniec ten udał się zaraz w dalszą drogę do główney kwatery Cesarsko-Rossyyskiéy. W tymże czasie przybył z Teheranu do Stambułu dawny Rezydent Perski, a teraz Poseł Hossein-Effendi.

DONIESIENIA.

Powiatowa Akuszerka Barbara Pykowska, mieszkaiąca w Krakowie przy ulicy Floryańskieypod Nrem. 503, uwiadomia tych, którzyby ią wezwać chcieli, iż przeniosła się teraz pod Nmer 538 w teyże ulicy na pierwsze piętro.

Dnia 26 Października 1813 roku o godzinie 9 ranney w domu przy ulicy Grodzkiey pod Nr. 118 położonym, Kollegium Jurydyczne zwanym, sprzedane będą przez publiczną dobrowolną licytacyą za gotową kurant monetę następuiące effekta, iako to: biora, stoliki, stoły, szafki, łużka, stołki, okna, drzwi, kraty drewniane i żelazne, kanapy, obrazy, i t. d. Zyczący sobie nabyć takowych effektów zechcą się w oznaczonym mieyscu i czasie stawić. W Krakowie d. 22 Października 1813.

Jan Nepomucen Franki, komornik *T. C. P. I. D. K.*

Niżéy podpisany podaie do wiadomości sprzedarz publiczną ruchomości, iako to: Stołów, stołków, kanap, luster — dzierżawy Szynku w sklepiku pod L. 398 przy Ulicy Zydowskiéy w Krakowie dnia 26 m. i r. b. o godzinie 9téy z rana z odroczenia przypadaiącą. Chęć aukcyi popierania maiących podpisany w mieyscu i terminie oznaczonych, oczekiwać będzie. — w Krakowie dnia 22 Października 1813.

Józef Kozłowski, komornik *T. H. D. K. i R.*

Trybunał Handlowy Departamentów, Krakowskiego i Radomskiego. Przekonawszy się, z dotychczasowego postępowania Ur. Ur. Syndyków massy upadłey Stanisława Przanowskiego o naywiększey z strony ich w pertraktowaniu teyże massy opieszałości; uznał za rzecz potrzebną, celem zasłonienia od dalszych strat pomienioney massy wierzycieli, zwołać ich z urzędu, końcem przedstawienia onym konieczney potrzeby, obrania ostatecznych Syndyków: iakoż wzywa ich ninieyszem, do stawienia się w domu posiedzeń Trybunału swego, w dniu 12 Listopada r. b. o godzinie 3 po południu, przed Wm. Stanowskim, wzmiankowaney massy kommissarzem, z tem oświadczeniem, iż ieżeli wezwani na terminie wyżey oznaczonym nie stawią się; Trybunał onych za niechcących poszukiwania swych wierzytelności poczyta, i akta pomienioney massy tyczące się, w kancellaryi Sądu swego reponować zaleci. Działo się w Krakowie na sessyi dnia 13 Października 1813 roku.

(Podpisano:) *Kubecki Prezes. Nielepiec Pisarz.*

Zgodność ninieyszey kopii z oryginałem w aktach sądowych będącym, zaświadczam.

Nielepiec Pisarz Tryb. Handl. Depart. Krak. i Radom.